

**UCHWAŁA NR XXXIII/412/2017
RADY GMINY LUBICZ**

z dnia 28 kwietnia 2017 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiczu za rok
2016**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8.03.1999 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.) oraz art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiczu za rok 2016 stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób określony w § 65 ust.1 Statutu Gminy Lubicz.

Przewodniczący Rady Gminy

Hanna Anzel

**Sprawozdanie z działalności
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiczu za rok 2016
Pomoc społeczna**

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Zadaniem pomocy społecznej jest podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej spoczywa obowiązek zapewnienia realizacji zadań pomocy społecznej w zakresie ustalonym ustawą.

Zadania pomocy społecznej w gminie realizuje jednostka organizacyjna – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiczu. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiczu został powołany w 1990 roku Uchwałą Rady Gminy Lubicz nr III/18/90 z dnia 16.07.1990 r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiczu realizuje następujące ustawy:

- ☐ **Ustawa o pomocy społecznej z 12.03.2004r.** (t.j. Dz. U. 2016 poz. 930 ze zm.)
- ☐ **Ustawa o świadczeniach rodzinnych z 28.11.2003r.** (Dz. U. 2016 poz. 1518 ze zm.)
- ☐ **Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z 07.09.2007r.** (t.j. Dz. U. 2017 poz. 489)
- ☐ **Ustawa o dodatkach mieszkaniowych z 21.06.2001r.** (t.j. Dz. U. 2017 poz. 180) oraz **Ustawa Prawo energetyczne z 10.04.1997r.** (Dz. U. 2017 poz. 220 ze zm.)
- ☐ **Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z 27.08.2004r.** (Dz. U. z 2016 poz. 1793 ze zm.)
- ☐ **Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z 29.07.2005r.** (t.j. Dz. U. 2015 poz. 1390)
- ☐ **Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku** (t.j. Dz. U. z 2016, poz. 575 ze zm.)
- ☐ **Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych z dnia 22 września 2005 r.** (Dz. U. 2005 nr 189 poz. 1598 ze zm.)
- ☐ **Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z 11 lutego 2016 roku** (Dz. U. z 2016r., poz. 195 ze zm.) oraz **Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenie wychowawcze z dnia 18 lutego 2016 roku** (Dz. U. z 2016, poz. 214)

Pomoc społeczna

I. Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym

ZASIŁKI STAŁE[#]

Zasiłek stały przysługuje osobie samotnej lub osobie w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub osobie pozostającej w rodzinie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30,00 zł miesięcznie i wyższa niż 604,00 zł.

Zasiłek stały w 2016r. pobierało 50 osób, którym przyznano łącznie 440 świadczeń, na kwotę 221.758 zł, w tym 38 - osobom samotnym, 12 - osobom w rodzinie.

Kwota wypłaconych zasiłków stałych w całości finansowana była z budżetu Wojewody.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej opłacał także składki na ubezpieczenie zdrowotne na rzecz osób uprawnionych tj. na rzecz osób pobierających zasiłki stałe. Prawo do składek na ubezpieczenie zdrowotne opłacane było dla 39 osób, z tego tytułu wpłacono do ZUS – 353 świadczenia na kwotę 16.263 zł.

ZASIŁKI OKRESOWE[#]

Zasiłek okresowy może być przyznany m.in. w szczególności z tytułu długotrwałej choroby, niepełnosprawności, bezrobocia, możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego przy spełnianiu kryterium dochodowego.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej od dochodu tej osoby lub kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Zasiłek okresowy został przyznany w 2016 roku 154 rodzinom. Łącznie udzielono 587 świadczeń na kwotę 205.839 zł. W tym, z tytułu: bezrobocia przyznano 286 świadczeń dla 88 osób; długotrwałej choroby przyznano 90 świadczeń dla 22 osób; niepełnosprawności - 122 świadczenia dla 30 osób; z innych powodów przyznano 89 świadczeń dla 33 osób. Zasiłki okresowe finansowane były z budżetu Wojewody.

ZASIŁKI CELOWE[#]

Zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest wypłata zasiłków celowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, sprawienie pogrzebu.

Pomoc w zakresie zasiłków celowych udzielna była na konkretne, uzasadnione potrzeby, zgłaszane przez klientów a także z urzędu. Pomoc udzielona była m.in. na opał, bieżące potrzeby, leki, leczenie, opłaty, odzież, dojazdy do szpitali, rehabilitację, sprzęt rehabilitacyjny, zakup pieca centralnego ogrzewania, środków czystości, sprzęt AGD. Tymi formami pomocy objętych zostało 491 osób/rodzin, udzielono 870 świadczeń. Na zasiłki celowe z budżetu gminy wydatkowano kwotę 180.071 zł wraz z zasiłkami celowymi specjalnymi o wartości 46.156 zł.

W roku 2016 sześć osób (6 mężczyzn bezdomnych) korzystało ze schronienia w ośrodku CARITAS i MONAR-MARKOT – w związku z tym poniesiono wydatek na kwotę 11.088 zł.

II. Zadania własne gminy

ZASIŁKI CELOWE SPECJALNE[#]

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi. W 2016 roku pracownicy socjalni dopatryli się szczególnych okoliczności do udzielenia specjalnych zasiłków celowych dla 132 osób, udzielono 206 świadczeń na kwotę 46.156 zł. Pomoc udzielana była z powodu długotrwałej choroby i niepełnosprawności. Klienci wnioskowali m.in. na zakup żywności, odzieży i obuwia, leków oraz opału.

DOŻYWIANIE

W ramach zadań własnych gminy – gmina wniosła wkład do Programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, który jest programem ministerialnym. Koszt realizacji całego programu w 2016 roku wynosił 466.257 zł, z czego środki własne gminy 96.564 zł tj. 20,71%.

USŁUGI OPIEKUŃCZE[#]

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.

W ramach realizowanych usług opiekuńczych świadczone pomoc w zakresie obsługi higieny osobistej, utrzymanie czystości w mieszkaniu, przynoszenie opału i rozpalania w piecu, zamawianie wizyt lekarskich i realizowanie recept oraz podawania leków a także przygotowywania posiłków i dokonywania zakupów

artykułów spożywczych. Usługami opiekuńczymi objęte były głównie osoby samotne, wymagające pomocy, ale także osoby w rodzinie, gdy rodzina nie mogła sprawować opieki. Koszt 1 roboczogodziny wynosił 13,37 zł. W 2016r. usługi opiekuńcze świadczone były w 31 środowiskach. Osoby otrzymujące pomoc w formie usług opiekuńczych zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Lubicz Nr XXXIV/340/09 z dnia 29 maja 2009r. ponoszą odpłatność za zrealizowane godziny usług. Osoby otrzymujące pomoc w formie usług opiekuńczych, zobowiązane były do wniesienia odpłatności w łącznej kwocie 23.372 zł, wpłaciły do gminy kwotę 21.438 zł. Pozostała kwota t.j. 1.934 zł stanowi zaległość osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych wobec gminy.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ#

Osobie, która wymaga całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osoby te kierowane są do odpowiedniego typu domu jak najbliżej poprzedniego miejsca zamieszkania osoby kierowanej chyba, że wskazania są inne.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej opłacał pobyt w domach pomocy społecznej dla 17 mieszkańców naszej gminy. Łącznie z tego tytułu udzielono 164 świadczenia. W roku 2016 Ośrodek Pomocy skierował 4 osoby do DPS. Całkowity koszt pobytu naszych mieszkańców w domach pomocy społecznej w 2016 roku wynosił 415.592 zł – finansowany z budżetu gminy.

PRACA SOCJALNA#

Praca socjalna to działalność zawodowa pracownika socjalnego mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej udzielają pomocy osobom i rodzinom także nie korzystającym z pomocy społecznej w innych formach, a którzy sami nie są w stanie rozwiązać swoich trudnych sytuacji życiowych. W ramach pracy socjalnej – pracownicy socjalni, osobom i rodzinom udzielają pomocy w formie poradnictwa, w przygotowywaniu różnego rodzaju pism procesowych – m.in.: pozew o alimenty, pozew o rozwód, eksmisję, pomocy w wypełnianiu wniosku o rentę bądź emeryturę. Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej nawiązują współpracę z placówkami oświaty (szkoły, przedszkola, internaty), Policją, służbą zdrowia. Uczestniczą także w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych – biorą udział w mediacjach, spotkaniach rodzinnych – gdzie konflikty nabierają ostrego charakteru i stanowią zagrożenie dla osób zależnych w tych rodzinach (dotyczyło osób starszych, dzieci) Szeroko rozumiana praca socjalna to również działania o charakterze motywacyjnym, wspierającym i aktywizacyjnym w celu wzmocnienia działań klientów w dążeniu do usamodzielnienia się.

Praca socjalna to także podejmowane działania na rzecz osób chorych psychicznie. Są to działania trudne, ponieważ wymagają uzyskania pomocy medycznej (specjalistów lekarzy psychiatrii), ale także podjęcia działań przez sąd. Osoba chora psychicznie żyje w nieświadomości i nie poszukuje pomocy w zakresie leczenia, wówczas, aby jej skutecznie pomóc pracownik socjalny składa szczegółowy i wnikliwy wniosek do sadu wraz z opinią lekarza biegłego psychiatry o leczenie tej osoby bez jej zgody. W 2016 r. ośrodek pomocy wnioskował do Sądu Rodzinnego o leczenie psychiatryczne 3 osób. Praca socjalna wobec osób psychicznie chorych jest wymagająca, bowiem niejednokrotnie wymaga zaangażowania poza pomocą społeczną, służby zdrowia i sądu, Policji czy Straży Pożarnej. Nadto wymaga ciągłego i bardzo systematycznego monitoringu i natychmiastowego reagowania. Zdarza się też, że osoba chora psychicznie nie ma żadnego wsparcia ze strony rodziny. Rodzina nie utożsamia trudnych relacji z osobą chorą, jej „dziwnych”, nieadekwatnych do sytuacji zachowań z chorobą psychiczną. Wówczas to ośrodek pomocy społecznej prowadzi negocjacje rodzinne, mediacje dążące do tego, aby rodzina zaakceptowała chorobę członka rodziny, wykazała zrozumienie i udzieliła wsparcia oraz współpracowała z ośrodkiem pomocy społecznej.

Pomocą w formie pracy socjalnej (tylko i wyłącznie) zostało objętych 90 rodzin tj. 227 osób.

ZDARZENIA LOSOWE

W roku 2016 na terenie gminy Lubicz miały miejsce zdarzenia losowe – pożar. W wyniku czego poszkodowane zostały 3 rodziny, a w nich 9 osób. Z budżetu na ten cel została wydatkowana kwota 6.380 zł

PROGRAMY OSŁONOWE

PROJEKT SOCJALNY – „NIEBIESKIE TYGODNIE” EDYCJA 2016r.

W 2016 roku projekt socjalny „Niebieskie Tygodnie” odbywał się na czterech płaszczyznach i tradycyjnie odnosił się do szeroko rozumianych działań polegających na przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Pierwsza płaszczyzna działań w ramach projektu socjalnego „Niebieskie Tygodnie” dotyczyła funkcjonowania „Mobilnego Punktu Wsparcia”. Druga polegała na organizacji czterech spotkań pt. „Spotkania z pasją” dla dzieci i młodzieży ze szkół na terenie gminy Lubicz. Kolejna płaszczyzna obejmowała konferencję dotyczącą przemocy. Ostatnia z płaszczyzn dotyczyła szkolenia stacjonarnego z zakresu prowadzenia procedury „Niebieskiej Karty” dla osób pracujących w gminie Lubicz w obszarze przeciwdziałania przemocy. Niniejszy projekt socjalny realizowany był w okresie 17.10.2016 r. – 12.12.2016 r.

„**Mobilny Punkt Wsparcia**” podróżował po gminie Lubicz przez osiem tygodni, w okresie od 17.10.2016 r. do 12.12.2016 r., odwiedzając w tym czasie Lubicz Dolny, Krobię, Złotorię i Gronowo. Dwukrotnie pojawiając się w każdej z tych miejscowości. W Lubiczu Dolnym poradnictwo odbywało się w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubiczu, w Krobi miejscem spotkań była Świetlica Wiejska, a w Złotorii i Gronowie gospodarzem były szkoły podstawowe. W „Mobilnym Punkcie Wsparcia” mieszkańcy gminy Lubicz mogli skorzystać z porad prawnika, psychologa, terapeuty uzależnień, specjalisty do spraw przeciwdziałania przemocy, specjalisty w zakresie problemów wieku senioralnego oraz specjalisty w zakresie zdrowego żywienia. Można było także skorzystać z porad lub z praktycznych umiejętności wizażystki. Z poradnictwa specjalistycznego skorzystało dwadzieścia osób, z czego wsparciem w związku z doświadczaniem przemocy w rodzinie objęto 11 osób.

W minionych latach punkt wsparcia funkcjonował jedynie w Lubiczu Dolnym. Dlaczego, więc tym razem w życie weszła wersja mobilna? Głównie po to, żeby więcej osób mogło skorzystać z porad wielu specjalistów. Do tego najlepiej w swojej miejscowości, bez potrzeby wydawania pieniędzy na dojazd. Dzięki mobilności punktu wsparcia część mieszkańców dopiero dowiedziała się o prowadzonym poradnictwie, otrzymując na wyciągnięcie ręki możliwość skorzystania z przygotowanej dla nich oferty.

„**Spotkania z pasją**” skierowane zostały bezpośrednio do dzieci i młodzieży ze szkół w Złotorii, Gronowie, Grębocinie oraz w Lubiczu Górnym. Na zaproszenie organizatorów swoją pasję zaprezentowali tancerze, muzycy i sportowcy. Dzieci i młodzież szkolna ze Złotorii pod okiem Pani Agaty Deręgowskiej ze studia tańca „Best Crew” nauczyły się kilku kroków tanecznych, żeby wspólnie wystąpić w grupie blisko stuosobowej. W Gronowie uczniowie zapoznali się z pracą didżeja, próbując swoich sił na profesjonalnym sprzęcie. W Grębocinie koszykarskie triki pokazywał półfinalista programu „Mam Talent”, Mieszko Włodarczyk. W Lubiczu Górnym o swojej żużlowej karierze opowiadał Paweł Przedpełski. Uczniowie mogli usłyszeć w jaki sposób hobby i pasja mogą stać się sensem życia, źródłem dochodu i nieklamanej satysfakcji z robienia tego, co się naprawdę kocha. Celem tego przedsięwzięcia było zachęcenie młodych mieszkańców gminy do poszukiwania i rozwijania swoich pasji i talentów.

Kolejnym etapem programu „Niebieskie tygodnie” była **konferencja pt. „Oswoić Alzheimera”**, która odbyła się w Świetlicy Wiejskiej w Krobi w dniu 17 listopada 2016 roku. Konferencja zorganizowana została w ramach przeciwdziałania przemocy i ochrony zdrowia psychicznego. Jej celem było uwrażliwienie mieszkańców naszej gminy na choroby dotyczące osoby w wieku senioralnym tj. choroby otępienne, demencję, chorobę Alzheimera.

Uczestnicy konferencji mieli okazję m.in. poznać symptomy chorób otępiennych w tym Alzheimera, ich fazy i sposoby radzenia sobie w opiece nad osobami chorymi. Kolejny wykład dotyczył przemocy wobec osób niepełnosprawnych. Radca Prawny przedstawił natomiast osobę niepełnosprawną, w tym chorą na Alzheimera, w świetle prawa i konsekwencje prawne wynikające z podjętych przez nią decyzji. Na zakończenie konferencji dwoje uczestników Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Toruniu przedstawiło ofertę placówki, w której seniorzy mają zapewnione zajęcia z zakresu rehabilitacji społecznej w tym m.in. rozwój zainteresowań artystycznych, turystycznych i sportowych.

Ostatnim etapem projektu socjalnego „Niebieskie tygodnie” było **szkolenie stacjonarne z zakresu prowadzenia procedury „Niebieskiej Karty”** dla osób pracujących lokalnie w obszarze przeciwdziałania przemocy, które odbyło się 25 listopada 2016 roku w Świetlicy Wiejskiej w Krobi. Szkolenie prowadziła Pani Magdalena Ciołek z Zespołu Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” Instytutu Psychologii Zdrowia w Warszawie. W szkoleniu wzięło udział dwadzieścia osób.

Projekt socjalny „Niebieskie tygodnie” finansowany był ze środków własnych gminy – jego koszt to kwota 8.277 zł.

PROJEKT SOCJALNY - „CHODŹ, POMALUJ MÓJ ŚWIAT”

Projekt socjalny pt. „Chodź, pomaluj mój świat” w 2016 roku funkcjonował w okresie wakacji letnich. W pierwszej kolejności działania projektu socjalnego skierowane zostały w stronę niewielkich środowisk lokalnych skupionych w Gronówku, Lubiczu Dolnym przy ulicy Dworcowej 1, 3, 5 i w Grabowcu w pobliżu domostw o numerze 25. W działaniach realizowanych w ramach projektu socjalnego w sumie wzięło udział czterdziestu pięciu mieszkańców gminy Lubicz. Pracownicy socjalni i asystenci rodziny trzykrotnie odwiedzili dzieci i młodzież w Gronówku i Grabowcu oraz dwukrotnie w Lubiczu Dolnym.

Projekt socjalny „Chodź, pomaluj mój świat” jest odpowiedzią Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiczu na pojawiające się w środowiskach lokalnych coraz głębsze konflikty występujące między sąsiadami, tj. osobami dorosłymi i ich dziećmi, zamieszkującymi na tym samym osiedlu lub w niedalekim sąsiedztwie. W niewielkich środowiskach lokalnych wśród zamieszkujących tam osób dochodzi do sąsiedzkich kłótni, przechodzących w stałe konflikty. W pierwszej kolejności w spór wchodzi osoby dorosłe, żywiąc do siebie narastającą niechęć. Negatywne postawy rodziców szybko odzwierciedlane są przez ich dzieci. W efekcie konflikty wykreowane przez dorosłych stają się codziennością w życiu dzieci i młodzieży na placach zabaw, w osiedlowej piaskownicy oraz w życiu szkoły. Długotrwałe spory powodują, że między zwaśnionymi stronami narasta wzajemna antypatia, a w środowisku dominują negatywne emocje, złość i chęć odwetu, agresja.

Działania projektu skierowane zostały w stronę dzieci, młodzieży oraz ich opiekunów. Podstawowym celem projektu było zintegrowanie lokalnego środowiska i przeciwdziałanie izolacji społecznej poprzez zapewnienie najmłodszym mieszkańcom gminy Lubicz zabaw i atrakcji w formie mini kolonii. Pracownicy socjalni oraz asystenci rodzin zadbali o organizację gier i zabaw o charakterze sportowym, plastycznym oraz interaktywnym. Zajęcia z dziećmi i ich rodzicami odbywały się na świeżym powietrzu., na terenie najbliższym miejscu zamieszkania uczestników projektu lub z wykorzystaniem okolicznych boisk i placów zabaw.

Zrealizowano następujące cele projektu socjalnego „Chodź, pomaluj mój świat”:

- projekt socjalny dał możliwość kształtowania umiejętności społecznych takich jak: nawiązywanie kontaktów rówieśniczych, poprawna komunikacja, empatia, przestrzeganie zasad fair-play, współpraca oraz rozwiązywanie sytuacji problemowych,

- formowanie poczucia przynależności do swojego środowiska lokalnego poprzez wspólne gry i zabawy odbywające się w drużynach,

- integracja społeczności lokalnej,

- poprawa relacji rodzinnych poprzez angażowanie do aktywności fizycznych i plastycznych rodziców,

- modelowanie postaw prozdrowotnych poprzez zainteresowanie wysiłkiem fizycznym, zminimalizowanie czasu spędzanego na grach komputerowych,

- pracownicy ośrodka zyskali sposobność do obserwacji funkcjonowania swoich klientów w sytuacjach zarówno indywidualnych, jak i społecznych, zyskali możliwość wzmacniania pozytywnych postaw oraz korekcji negatywnych.

Projekt finansowany był ze środków gminy – przewidzianych na przeciwdziałanie alkoholizmowi.

21 grudnia 2016r. odbyła się Wigilia dla 53 osób samotnych lub osamotnionych. Uczestnicy Wigilii otrzymali życzenia świąteczne oraz paczki świąteczne z artykułami żywnościowymi. Każda paczka Wigilijna miała wartość 63,39 zł i zawierała artykuły żywnościowe.

Ośrodek pomocy społecznej przygotował także pomoc świąteczną dla rodzin ubogich, wielodzietnych, niepełnych bądź dotkniętych długotrwałą chorobą, niepełnosprawnością. Pomocą tą objętych zostało 17 rodzin, wartość paczki żywnościowej wynosiła 63,39 zł.

PROJEKT KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ „NAD DRWĘCĄ”

Od 1.06.2016r. do 31.12.2016r., Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w partnerstwie z Powiatowym Urzędem Pracy dla Powiatu Toruńskiego, realizował projekt Klub Integracji Społecznej „Nad Drwęcą” na który Gmina Lubicz pozyskała dotację z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Do projektu zostało zakwalifikowanych 15 bezrobotnych mieszkańców Gminy Lubicz. Wartość projektu wyniosła 59.204 zł, z czego kwota dotacji z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej 46.094, pozostała kwota była wkładem własnym GOPS oraz Funduszu Pracy.

Wszystkie działania projektu miały na celu aktywizację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym korzystających z pomocy społecznej.

W ramach aktywizacji społecznej odbyły się zajęcia integracyjne (10h), trening interpersonalny (25h), doradztwo zawodowe (25h), warsztaty gospodarowania budżetem domowym (24h), zajęcia z wizażu i autoprezentacji (15h), poradnictwo indywidualne (łącznie 120h poradnictwa indywidualnego – po 30h każdego ze specjalistów: prawnika, psychologa, terapeuty uzależnień, specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie), coaching oraz asystentura rodzinna (105h). W ramach tzw. Alternatywnych Form Spędzania Czasu Wolnego zorganizowany został piknik rodzinny, wspólne wyjście na kręgle oraz spotkanie świąteczne. W ramach aktywizacji zawodowej odbyły się szkolenia zawodowe oraz sześciomiesięczne Prace Społecznie Użyteczne (PSU), dzięki którym uczestnicy mieli szansę nabyć nowe kwalifikacje oraz zdobyć doświadczenie zawodowe. PSU realizowane były w Zespole Szkół nr 1 w Lubiczu Górnym, Zespole Szkół nr 2 w Grębocinie, Spółdzielni Socjalnej „Lubiczanka”, Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. Wszyscy uczestnicy w ramach projektu zostali objęci pośrednictwem pracy.

W rezultacie 14 osób zakończyło udział w projekcie, 9 osób podwyższyło swoje kwalifikacje poprzez ukończenie szkoleń zawodowych, 6 osób zdobyło doświadczenie zawodowe poprzez realizację Prac Społecznie Użytecznych, 5 osób w wyniku działań projektowych podjęło pracę bezpośrednio po zakończeniu projektu.

Ponadto wszystkie osoby, które ukończyły Klub Integracji Społecznej nabyły prawo do Zatrudnienia Wspieranego. Jest to forma wsparcia finansowana z Funduszu Pracy, polegająca na tym, że pracodawca decydując się na zatrudnienie absolwenta KIS na minimum rok w formie umowy o pracę, uzyskuje w zamian z Powiatowego Urzędu Pracy częściową refundację kosztów zatrudnienia tej osoby.

BADANIA WŁASNE GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ DOTYCZĄCE SYTUACJI SENIORÓW W GMINIE LUBICZ

W 2016 r. Ośrodek Pomocy Społecznej rozpoczął badania własne dążące do uzyskania pogłębionej diagnozy socjalnej sytuacji seniorów zamieszkujących w Gminie Lubicz.

Badania społeczne na ten temat przebiegły dwutorowo.

W pierwszej części analizie poddano sytuację społeczno-ekonomiczną, zdrowotną, mieszkaniową i rodzinną osób starszych (powyżej 56 roku życia) korzystających z pomocy tutejszego Ośrodka Pomocy Społecznej. Badanie objęło swoim zakresem wszystkie osoby w wieku senioralnym korzystające z pomocy społecznej (tj. 172 osoby). Dokonano analizy wywiadów środowiskowych przeprowadzonych z tymi osobami (metoda analizy dokumentów) oraz przeprowadzono wśród pracowników socjalnych wywiad kwestionariuszowy dotyczący problemów z uzależnieniami oraz potrzeby wsparcia w postaci usług u ich podopiecznych.

W drugiej zrealizowano badania ankietowe swoim zasięgiem obejmujące 10% całej populacji wszystkich seniorów (powyżej 60 roku życia) na terenie gminy Lubicz. Przeprowadzono wywiady kwestionariuszowe u 255 seniorów – wyboru osób dokonano w sposób celowy spośród wszystkich mieszkańców gminy Lubicz powyżej 60 roku życia. W badaniu poruszono kwestie związane z zadowoleniem z życia seniorów, ich sytuacją rodzinną, środowiskiem lokalnym, sytuacją ekonomiczną oraz zdrowotną i zawodową.

Analiza stanowiąca załącznik do niniejszego sprawozdania zawiera dwa raporty badawcze, mające na celu diagnozę sytuacji seniorów na terenie Gminy Lubicz oraz wnioski i rekomendacje wynikające z kompleksowej oceny sytuacji osób w podeszłym wieku.

III. Zadania zlecone gminie

SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

W roku 2016 świadczone były specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Usługi te realizowane są w oparciu o Rozporządzenie MPiPS w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Zgodnie z tym rozporządzeniem usługi te świadczone są dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Pomocą w tej formie objętych było 29 środowisk/osób w tym 22 dzieci. Zrealizowano 2098 godzin (zgodnie z decyzjami przyznającymi tę formę pomocy) rehabilitacji ruchowej, logopedycznej, rozwoju umiejętności społecznych. Na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych wydatkowano kwotę 104.132 zł (jest to koszt 1 godziny rehabilitacji - 55 zł pomnożony przez ilość godzin przyznanych decyzją i pomniejszony o należną odpłatność z tytułu otrzymywania specjalistycznych usług opiekuńczych). Usługi te w całości finansowane były z budżetu państwa za pośrednictwem Wojewody.

PROGRAM WIELOLETNI „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA”

Uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z 10 grudnia 2013r. został ustanowiony wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014–2020.

Celem tego programu było i jest m.in.:

☐ wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienie posiłku osobom jego pozbawionym,

☐ poprawa poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach,

☐ poprawa stanu zdrowia dzieci i młodzieży,

☐ kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych,

☐ długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie zjawiska niedożywiania.

W ramach Programu realizowane były działania dotyczące zapewnienia pomocy w formie dożywiania dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, osobom i rodzinom, w szczególności bezrobotnym, samotnym, w podeszłym wieku, chorym, niepełnosprawnym w formie posiłku, zasiłku celowego na zakup posiłku.

Programem wieloletnim „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w roku 2016 objęte zostało 1176 osób, w tym 236 osób korzystało z posiłku, a 968 osób pobierało zasiłek celowy na zakup posiłku lub artykułów żywnościowych. Z programu skorzystało 140 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej; 466 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej. Na realizację programu wydatkowano kwotę 466.257 zł, z czego kwotę 369.693 zł stanowiła dotacja Wojewody, a kwotę 96.564 zł stanowiły środki gminy – jako wkład własny stanowiący 20,71 % ogółu wartości programu. W ramach Programu pomocą objęte były dzieci ze wszystkich placówek oświatowych znajdujących się na terenie gminy Lubicz oraz szkół toruńskich, do których uczęszczają nasi młodzi mieszkańcy – uczniowie.

ŚWIADCZENIA OPIEKI ZDROWOTNEJ

Zgodnie z art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej jest decyzja wójta (...) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy. Decyzję tę wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego – na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej. Decyzję potwierdzającą prawo do świadczeń zdrowotnych wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, stwierdzenie spełniania kryterium dochodowego o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej tj. 634 zł dla osoby samotnie gospodarującej lub 514 zł dla osoby w rodzinie i spełnianiu innych szczegółowych warunków.

Działając z upoważnienia Wójta Gminy Lubicz Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej potwierdził prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych na okres 90 dni dla 43 osób, wydano w tym zakresie 51 decyzji.

IV. Dane statystyczne dotyczące rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej

Z różnych form pomocy społecznej 2016 roku skorzystało 626 rodzin, w tym 1690 osoby.

Powody przyznawania pomocy, które wynikają z ustawy o pomocy społecznej.

Lp.	Powody korzystania z pomocy	Liczba rodzin
1	<i>Alkoholizm</i>	29
2	<i>Bezdomność</i>	14
3	<i>Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego</i>	58
4	<i>Bezrobocie</i>	273
5	<i>Długotrwała lub ciężka choroba</i>	190
6	<i>Narkomania</i>	4
7	<i>Niepełnosprawność</i>	175
8	<i>Potrzeba ochrony macierzyństwa</i>	76
9	<i>Przemoc w rodzinie</i>	9

10	<i>Sytuacja kryzysowa</i>	64
11	<i>Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego</i>	15
12	<i>Ubóstwo</i>	384
13	<i>Wielodzietność</i>	41
14	<i>Zdarzenia losowego</i>	3

Źródło: Sprawozdanie MPiPS za rok 2016

Typy rodzin objętych pomocą społeczną

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Liczba rodzin</i>	
	<i>Ogółem</i>	<i>Liczba osób w rodzinach</i>
RODZINY OGÓŁEM	626	1690
O liczbie dzieci		
1	113	333
2	105	417
3	37	197
4	17	104
5	7	48
6	1	10
7 i więcej	1	10
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM	74	237
O liczbie dzieci		
1	34	78
2	25	82
3	7	30
4 i więcej	8	47

Źródło: Sprawozdanie MPiPS za rok 2016

V. Realizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

ASYSTENTURA RODZINNA[#]

W przypadku, kiedy ośrodek pomocy poweźmie informacje o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy. Po analizie wywiadu i zebranej dokumentacji w odpowiedzi na wniosek pracownika socjalnego kierownik ośrodka przydziela rodzinie wsparcie w formie asystenta rodziny.

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Głównymi problemami z jakim borykały się rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny to okresowe niezaspokajanie potrzeb dzieci przez rodziców, trudności opiekuńczo-wychowawcze, niskie kompetencje rodzicielskie, brak umiejętności dbania o prawidłową higienę osobistą dzieci i rodziców, brak umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienie rodziców od alkoholu, samotne rodzicielstwo, niepełnosprawność, agresja dzieci, przebywanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, przemoc domowa.

Do zadań asystenta rodziny należy m.in.:

- ☐ opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- ☐ udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- ☐ udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi;

- ☐ wspieranie aktywności społecznej rodzin, motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- ☐ motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- ☐ podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- ☐ prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną, sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubiczu obowiązuje specjalna procedura wypracowana zespołowo określająca schemat pracy z rodziną oraz wzory sporządzanej dokumentacji. W roku 2016 asystenturą rodziny objęte było 58 rodzin, a w nich 122 dzieci. Współpracę zakończono z 8 rodzinami, w tym: 3 rodziny wyprowadziły się z terenu gminy, zaś 5 rodzin zrezygnowało ze współpracy. W 2016 roku z uwagi na przemoc w rodzinie, w tym głównie z powodu zaniedbywania wypełniania obowiązków rodzicielskich pracownicy socjalni i asystenci rodziny w wyniku działań interwencyjnych odebrali spod opieki rodziców 5 małoletnich dzieci, jedno na mocy postanowienia sądu wróciło do rodziny biologicznej.

W związku z realizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Ośrodek zatrudnił 4 asystentów rodziny, w tym 1 osoba pracowała na 0,5 etatu. Asystenci rodziny zatrudnieni byli w ramach rządowego programu pn. „Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016” a także w ramach zadań własnych gminy. Wojewoda kujawsko-pomorski dofinansował zatrudnienie asystentów rodziny na kwotę 51.000 zł, zaś koszty własne gminy związane z realizacją asystentury rodzinnej to kwota 52.574 zł.

PIECZA ZASTĘPCZA

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 2011r. jej art. 191 ust. 9 – w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku proadopcyjnym, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki (...), w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W związku z realizacją w/wym. zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ośrodek pomocy społecznej w 2016r. opłacał pobyt 12 dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – na łączną kwotę 121.844 zł oraz 13 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych – na łączną kwotę 54.570 zł. W 2016r. na pieczę zastępczą poniesiono wydatki w łącznej wysokości 176.414 zł.

VI. Inna działalność w zakresie wspierania osób i rodzin

W ramach działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonuje Punkt Interwencji Kryzysowej. Rodziny znajdujące się w „kryzysie” mogą otrzymać pomoc specjalistyczną w formie poradnictwa specjalistycznego między innymi psychologicznego. Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w wymiarze ½ etatu psychologa. Z pomocy psychologicznej skorzystało w 2016 roku 56 rodzin, udzielono 310 porad. Osoby borykające się z różnymi „kryzysami” między innymi kryzysem małżeńskim, problemami rozwojowymi dzieci i młodzieży, problemami wychowawczymi, problemem przemocy w rodzinie, utratą bliskiej osoby, czy nawet poszukiwaniem tożsamości seksualnej, trudnymi zdarzeniami losowymi - znalazły wsparcie u psychologa.

Pracownicy socjalni w pracy z rodziną przeżywającą trudności pracują poprzez różne metody, jedną z nich jest kontrakt socjalny. W roku 2016 kontraktem socjalnym objętych zostało 75 rodzin tj. 83 osoby. Kontrakt socjalny jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji.[#]

Rodzinom udzielane jest również specjalistyczne poradnictwo w ramach prowadzonych działań. Z poradnictwa skorzystało 116 rodzin, w tym 307 osób, było to poradnictwo w zakresie prawa rodzinnego, doradztwa zawodowego, przeciwdziałania przemocy, a także poradnictwa pedagogicznego.

VII. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DO SPRAW PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

Wójt Gminy Zarządzeniem Nr 0050.1.10.2015 z dnia 31.03.2015r. powołał skład Zespołu Interdyscyplinarnego. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego weszli przedstawiciele następujących instytucji: Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, Przychodni Lekarskiej „CITOMED”, I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Toruniu, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Toruniu, Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół i Przedszkoli, Komisariatu Policji w Lubiczu, Prokuratury Rejonowej Toruń Wschód. Zespół Interdyscyplinarny w 2016 roku odbył 4 posiedzenia oraz 168 spotkań w ramach Grup Roboczych. W roku 2016 wszczęto 21 procedur „Niebieskie Karty” wśród rodzin z terenu gminy Lubicz, zaś jedna kontynuowana była z roku 2014 oraz 14 z roku 2015. Łącznie prowadzonych było 36 procedur „Niebieskiej Karty”. W 24 rodzinach zastosowano procedurę zamknięcia „Niebieskiej Karty”. W ramach programu osłonowego skierowanego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie zrealizowano projekt „Niebieskie Tygodnie”.

Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny[#]

ŚWIADZECZENIA RODZINNE

Ustawa o świadczeniach rodzinnych określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- ☐ zasiłki rodzinne wraz z dodatkami,
 - ☐ świadczenia opiekuńcze - zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze,
 - ☐ jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka „becikowe”.
- Prawo do zasiłków i dodatków do tego zasiłku przysługuje:
- ☐ rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
 - ☐ opiekunowi faktycznemu dziecka;
 - ☐ osobie uczącej się.

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem dziecka. Zasiłek rodzinny przysługuje osobom, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 674,00 zł. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764,00 zł.

W roku 2016 udzielone zostały świadczenia wg następującej struktury:

1. zasiłek rodzinny- 14.052 świadczeń, na kwotę: 1.581.154 zł;
2. świadczenia z tytułu dodatków do zasiłku rodzinnego - 5.979 świadczeń, na kwotę: 735.596 zł;
3. świadczenia z tytułu urodzenia dziecka - 68 świadczeń, na kwotę: 68.000 zł;
4. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - 358 świadczeń, na kwotę: 140.558 zł;
5. samotnego wychowywania dziecka - 541 świadczeń, na kwotę: 101.300 zł;
6. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego - 507 świadczeń, na kwotę: 49.300 zł;
7. rozpoczęcia roku szkolnego - 871 świadczeń, na kwotę: 87.100 zł;
8. podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania -1569 świadczeń, na kwotę:101.681 zł;

9. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej - 2065 świadczeń, na kwotę: 187.449 zł;
10. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka - 178 świadczeń, na kwotę: 178.00 zł;
11. wypłata zasiłku pielęgnacyjnego - 3479 świadczeń, na kwotę: 532.287 zł;
12. wypłata świadczeń pielęgnacyjnych - 770 świadczeń, na kwotę: 994.527 zł;
13. zasiłek dla opiekuna – 157 świadczeń, na kwotę 71.240 zł;
14. wypłata świadczenia „złotówka za złotówkę” – 940 świadczeń, na kwotę 37.732 zł;
15. świadczenie rodzicielskie – 631 świadczeń, na kwotę 582.416 zł;
16. osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy - 103 świadczeń, na kwotę: 53.153 zł oraz opłacenie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe - 90 świadczeń, na kwotę 12.817 zł oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne: 27 świadczeń, na kwotę: 1.240 zł;
17. opłacenie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe - 534 świadczeń, na kwotę: 184.178 zł oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne - 154 świadczeń, na kwotę: 17.901 zł za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne;
18. opłacenie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe dla osób pobierających zasiłek dla opiekuna- 174 świadczenia na kwotę 10.038 zł oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne: 37 świadczeń, na kwotę 1.662 zł.

Ogółem na świadczenia rodzinne wydatkowano kwotę: 4.694.866 zł. Wydatki te finansowane były z budżetu państwa za pośrednictwem Wojewody. Do kwoty tej należy jednak dodać poniesione wydatki finansowane z budżetu gminy a zaksięgowane w rozdziale 85219 – utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, przeznaczone na koszty związane z realizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych i funduszu alimentacyjnym. W 2016 roku gmina dołożyła do kosztów realizacji tego zadania kwotę 25.301 zł, bowiem należne ustawowo 3% od wypłaconych świadczeń rodzinnych na koszty realizacji ustaw są niewystarczające. Gmina dofinansowała wynagrodzenia wraz z pochodnymi, prowizje bankowe i opłaty pocztowe.

W trakcie realizacji zadań z zakresu świadczeń rodzinnych niektóre wypłacone świadczenia zostały uznane za nienależnie pobrane przez mieszkańców naszej gminy. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej systematycznie podejmuje działania w celu ich odzyskania tzn. by klienci nieuprawnieni dokonali zwrotu pobranych świadczeń. W 2016 roku kwota świadczeń nienależnie pobranych wyniosła 15.182 zł, zaś świadczeń odzyskanych wyniosła 15.182 zł (zwroty pochodziły także z lat wcześniejszych) z czego do budżetu państwa została przekazana kwota 11.889 zł.

ŚWIADCZENIA WYCHOWACZE

Od 1 kwietnia 2016 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – program 500 plus. Złożonych zostało 1885 wniosków z czego droga elektroniczną 427. Łącznie wydano 1924 decyzje. W okresie od kwietnia do grudnia 2016 roku zrealizowano 22.035 świadczeń na łączną kwotę 10.979.605 zł w tym dla rodzin uprawnionych na pierwsze dziecko w sytuacji, gdy jest ono jedynym dzieckiem świadczenie wypłacano 339 rodzinom.

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Ustawa określa zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskuteczności egzekucji; warunki nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów; zasady i tryb postępowania w sprawach o przyznanie i wypłacanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego; zasady finansowania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia 18 roku życia a jeśli się uczy w szkole lub szkole wyższej to do ukończenia 25 roku życia albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo, jeżeli dochód rodziny nie przekracza kwoty 725,00 zł, świadczenie alimentacyjne wypłaca się w wysokości bieżąco zasądzonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł na osobę uprawnioną.

W roku 2016 postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone było w stosunku do 44 dłużników własnych (GOPS w Lubiczu przyznał wierzycielkom świadczenie z funduszu) oraz wobec 65 dłużników zamieszkujących na terenie naszej gminy (świadczenie przyznane zostało wierzycielowi przez inny organ realizujący zadania funduszu alimentacyjnego wobec wierzycieli – inny niż organ właściwy dla

gminy Lubicz - GOPS w Lubiczu). Względem 26 dłużników nie podjęto działań z uwagi na np.: przebywanie z zakładach karnych, brak ustalonego adresu dłużnika, przebywanie dłużnika poza granicą państwa. Ogólna liczba udzielonych świadczeń wyniosła 1653. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej skierował 60 wniosków o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych nie zamieszkujących na terenie gminy Lubicz do innych gmin. W 2016 roku wypłacono świadczenia alimentacyjne na kwotę: 654.374 zł. Wydatki te finansowane były przez budżet państwa, otrzymane za pośrednictwem Wojewody. Koszt obsługi funduszu alimentacyjnego to kwota: 19.631 zł w całości finansowana z budżetu państwa.

DODATKI MIESZKANIOWE# I ENERGETYCZNE

Ustawa o dodatkach mieszkaniowych reguluje zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości, finansowania i wypłacania dodatków mieszkaniowych oraz właściwości organów, w tych sprawach.

Dodatki mieszkaniowe realizowane są w całości w ramach zadań własnych gminy i przez gminę są finansowane.

O dodatki mieszkaniowe mogą się ubiegać osoby lub rodziny, które spełniają kryterium dochodowe i posiadają tytuł prawny do zajmowanego lokalu. Za dochód uważa się wszelkie dochody po odliczeniu kosztów uzyskania, składek na ubezpieczenie emerytalno - rentowe i chorobowe. Najniższa emerytura wynosiła od marca 2016 roku 882,56 zł.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, jeżeli średni miesięczny dochód za 3 miesiące poprzedzające złożenie wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175 % kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym, tj. 1.544,48 zł lub 125 % tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym – 1.103,20 zł.

W 2016 roku ogółem przyznano 1048 dodatków mieszkaniowych na kwotę: 259.754 zł. Dodatki wypłacone zostały dla użytkowników mieszkań z zasobów komunalnych- 44 dodatki na kwotę: 9.480 zł; mieszkań spółdzielczych - 319 dodatków na kwotę: 90.465 zł; wspólnot mieszkaniowych- 8 dodatków na kwotę: 801,00 zł; prywatnych lokali- 368 dodatków na kwotę: 86.087 zł; mieszkań z TBS- 67 dodatków na kwotę: 14.659 zł; innym – 242 dodatki na kwotę 58.262 zł.

Od 01.01.2014r. GOPS jest realizatorem pomocy w formie dodatku energetycznego. Przyznawany jest on osobom uprawnionym do dodatku mieszkaniowego i posiadającym umowę na dostawę energii elektrycznej. W roku 2016 dodatek energetyczny wynosił dla gospodarstwa domowego – 1 osobowego 11,29 zł miesięcznie; dla gospodarstw 2-4 osobowych 15,68 zł miesięcznie; zaś dla gospodarstw domowych min. 5 osobowych 18,81 zł miesięcznie. Dodatki energetyczne przyznane zostały dla 9 rodzin na łączną kwotę 1.223 zł. Liczba osób w poszczególnych gospodarstwach domowych: 1 osobowe – 1 osoba; 2-4 osobowe – 26 osób; 5 osobowe i więcej – 5 osób. Dodatek energetyczny finansowany jest z budżetu państwa, środki na obsługę dodatku energetycznego wynoszą 2% wypłaconych świadczeń i stanowiło to kwotę 24,00 zł.

STRUKTURA ZATRUNIENIA I WYDATKÓW W GMINNYM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ

Lp	Stanowisko	Liczba zatrudnionych osób
1	Kierownik	1
2	Inspektor	3
3	Podinspektor	2
4	Specjalista pracy socjalnej	6 – (w tym 1 na świadczeniu rehabilitacyjnym)
5	Pracownik socjalny	4
6	Administrator	1
7	Główny księgowy	1
8	Starszy księgowy	1
9	Opiekunka środowiskowa	2
10	Opiekun w ośrodku pomocy	3
11	Kierowca samochodu towarowo-osobowego	1
12	Psycholog	1
13	Asystent rodziny	4 – etatu współfinansowane przez Wojewodę w ramach programu

Źródło: opracowanie własne

Na dzień 31 grudnia 2016r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiczu zatrudniał 30 osób.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Ogółem koszty realizacji wszystkich zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej stanowiły w 2016r. – 20.566.376 zł, w tym ze środków własnych gminy: 2.241.389 zł, zaś ze środków Wojewody: 18.322.987 zł.

Struktura zrealizowanych w 2016 roku świadczeń, pomocy na rzecz klientów Ośrodka Pomocy Społecznej:

Lp.	Rodzaj realizowanego zadania	Rozdział	Ogółem	Źródło finansowania	
				Własne Gmina	Wojewoda
1	Placówki opiekuńczo - wychowawcze	85201	121.844	121.844	-
2	Domy pomocy społecznej	85202	415.591	415.591	-
3	Rodziny zastępcze	85204	54.570	54.570	-
4	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	85205	8.277	8.277	-
5	Wspieranie rodziny (wynagrodzenia asystentów wraz z pochodnymi)	85206	103.527	52.527	51.000
7	Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczeń społecznych, w tym: - świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny - składki emerytalno-rentowe za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze i zasiłki dla opiekuna - wynagrodzenia wraz z pochodnymi - inne opłaty (prowizje, koszty postępowania sądowego)	85212	5.788.690 5.417.187 207.103 154.391 10.009	10.009 - - - 10.009	5.778.681 5.417.187 207.103 154.391 -
6	Świadczenia wychowawcze, w tym: - świadczenia wychowawcze - wynagrodzenia wraz z pochodnymi - inne (materiały i wyposażenie) - zakup usług (prowizje bankowe, usługi informatyczne) - pozostałe (szkolenia, delegacje pracowników) - inwestycje (zakup serwera)	85211	11.190.164 10.979.605 109.309 50.807 37.977 1.416 11.050	- - - - - - -	11.190.164 10.979.605 109.309 50.807 37.977 1.416 11.050
8	Składki na ubezpieczenia zdrowotne za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne, zasiłki stałe	85213	38.688	-	36.688
9	Pomoc w naturze w tym: - zasiłki okresowe - zasiłki celowe	85214	385.911 205.840 180.071	180.071 - 180.071	205.840 205.840 -
10	Dodatki mieszkaniowe w tym: - dodatki mieszkaniowe - dodatki energetyczne	85215	261.512 260.264 1.248	260.264 260.264 -	1.248 - 1.248
11	Zasiłki stałe	85216	221.758	-	221.758
12	Utrzymanie ośrodka	85219	1.324.798	1.018.380	306.418

	- wynagrodzenia wraz z pochodnymi		1.035.740	729.322	306.418
	- zakup materiałów (mat. biurowe, energia, pom. dyd., paliwo)		56.541	56.541	-
	- zakup usług (czynsz, prow. bankowe, poczta, radca praw., telefony)		195.662	195.662	-
	- pozostałe wydatki (bhp, licencje na oprogramowania, ryczałty, delegacje, szkolenia, bad. med. pracy, środ. czystości)		31.283	31.283	-
	- inwestycje (klimatyzacja w serwerowni)		5.572	5.572	-
13	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	85228	115.403	-	115.403
14	Pozostała działalność w tym:	85295	476.440	106.747	369.693
	- dożywianie w szkołach		92.182	20.000	72.182
	- zasiłki celowe na żywność		374.075	76.564	297.511
	- wigilia wraz z paczkami wigilijnymi dla osób samotnych i rodzin		10.183	10.183	-
16	Projekt Klub Integracji Społecznej „Nad Drwęcą”	85295	59.204	13.110	46.094
Ogółem			20.566.377	2.241.390	18.324.987

Źródło: sprawozdanie roczne

Przeprowadzone kontrole w roku 2016 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej

Przeprowadzone kontrole w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubiczu w roku 2016 dotyczyły następujących kwestii:

I. 09.08.2016r. przeprowadzona przez Urząd Gminy w Lubiczu, w zakresie:

- ☐ prawidłowości wydatkowania środków budżetowych,
- ☐ prawidłowości stosowania przepisów wewnętrznych,
- ☐ prawidłowości przeprowadzania postępowań o zamówienia publiczne,
- ☐ prawidłowości gospodarowania mieniem komunalnym,

Przewodniczący Rady Gminy

Hanna Anzel